

ویژه نامه مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ایران، سال ۱۴۰۳ یازدهمین کنگره سالیانه اخلاق و پزشکی ایران و هشتمین کنگره اخلاق پرستاری ایران

ارائه پوستر

نگرش به اتانازی در پرستاران مراقبت‌های ویژه

مریم غفاری^۱، رضا شبانلویی^{۲*}، مژگان بهشید^۳

چکیده

اتانازی به معنای مرگ راحت یا قتل از روی ترحم است. پرستاران بخش‌های مراقبت‌های ویژه، به علت ماهیت شغلی و نقش بسیار مهمشان در امر مراقبت از بیماران بدحال و مشرف به مرگ، بیشتر از سایر مراقبان، با اتانازی مواجه می‌شوند؛ لذا، نگرش آن‌ها به اتانازی از اهمیتی ویژه برخوردار است. از آنجاکه اتانازی در کشورهای اسلامی ممنوع و حرام تلقی می‌شود، تحقیق حاضر با هدف بررسی نگرش پرستاران شاغل در بخش‌های ویژه به اتانازی انجام شد. این پژوهش، مطالعه‌ای توصیفی تحلیلی است که بر روی ۱۹۴ پرستار مراقبت‌های ویژه در بیمارستان‌های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تبریز انجام شد. داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌های دموگرافیک و نگرش به اتانازی هالووی جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های توصیفی و آماری آنوا و تی‌تست استفاده گردید. نتایج نشان داد، نمره کلی اتانازی $71/95 \pm 4/99$ بود. ۷۴٪ از پرستاران، نمره کمتر از ۷۵ (از ۱۲۰ امتیاز) را کسب کردند که نشان‌دهنده نگرش منفی به انجام دادن اتانازی است. در مقابل، ۲۶٪ از پرستاران، نمره بالاتر از ۷۵ را کسب کردند که نشان‌دهنده نگرش مثبت به اتانازی است. بین نگرش به اتانازی با هیچ‌یک از متغیرهای دموگرافیک، ارتباط معنی‌دار یافت نشد ($p \geq 0/05$). با اینکه اتانازی در کشورهای اسلامی، از جمله ایران، ممنوع و غیرقانونی است، نگرش پرستاران به این موضوع متفاوت بود و برخی از آن‌ها، به اتانازی نگرش مثبت داشتند. از آنجاکه نگرش پرستاران به اتانازی می‌تواند روند مراقبت را تحت تأثیر قرار دهد، مسئولان آموزش و مدیران پرستاری باید حتی کمترین نگرش مثبت و موافق به اتانازی را در ایران، جدی بگیرند و با تدوین برنامه‌های آموزشی، برای کمک به ایمنی بیمارانی که اتانازی درباره‌ی آن‌ها مطرح است، گام‌هایی مؤثرتر بردارند.

واژگان کلیدی: اتانازی، پرستاران، مراقبت‌های ویژه.

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۰۹

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
۲. دانشیار آموزش پرستاری، گروه پرستاری داخلی - جراحی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
۳. استادیار آموزش پرستاری، گروه پرستاری داخلی - جراحی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.

نویسنده مسئول:

Email: r_shabanloei@yahoo.com

کنگره سالیانه
اخلاق پزشکی و پرستاری ایران

Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine, 2025, Vol. 17, Supplement 11th Annual Iranian Congress of Medical Ethics and 8th Nursing Ethics Congress

Poster Presentation

Attitudes Towards Euthanasia Among Intensive Care Nurses

Maryam Ghaffari¹, Reza Shabanloei*², Mozhgan Behshid³

Published: 30 December 2025

1. MSc Student, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

2. Associate Professor of Nursing Education, Department of Medical- Surgical Nursing, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

3. Assistant Professor of Nursing Education, Department of Medical- Surgical Nursing, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran.

*Corresponding Author

Email: r_shabanloei@yahoo.com

Abstract

Euthanasia, often referred to as mercy killing or an "easy death," remains a deeply controversial issue, particularly in Islamic countries where it is both ethically and legally prohibited. Nurses working in intensive care units (ICUs) are more likely than other healthcare professionals to encounter situations related to end-of-life care, given the critical condition of the patients they serve. Consequently, their attitudes toward euthanasia hold significant ethical and professional implications. This descriptive-analytical study was conducted to explore the attitudes of ICU nurses toward euthanasia in a context where it is culturally and legally forbidden. A total of 194 nurses from eight hospitals affiliated with Tabriz University of Medical Sciences participated. Data collection instruments included a demographic questionnaire and Holloway's Attitudes Toward Euthanasia Scale. Data were analyzed using descriptive statistics, t-tests, and ANOVA. The mean attitude score towards euthanasia was 71.95 ± 4.99 out of a possible 120. Overall, 74% of participants scored below 75, reflecting a generally negative attitude toward euthanasia, while 26% scored above 75, indicating a more favorable view. No statistically significant association was found between attitudes toward euthanasia and any demographic variables ($p \geq 0.05$). Despite the legal and religious restrictions against euthanasia in Iran, a portion of ICU nurses demonstrated a positive attitude toward the practice. Given the potential impact of these attitudes on patient care, nursing managers and educational authorities should address even minimal levels of support for euthanasia. Targeted training and ethical guidance are essential to ensure that patient care remains aligned with legal and moral standards, particularly in ethically sensitive clinical situations.

Keywords: Euthanasia, Nurses, Intensive care.

